

บทคัดย่อ

เฮมพ์ (Hemp) นอกจากเป็นพืชที่มีความสำคัญต่อวิถีชีวิตของชาวม้งแล้ว ในปัจจุบันเฮมพ์ยังเป็นพืชที่ส่งเสริมให้เป็นพืชเศรษฐกิจในประเทศไทย ดังนั้นการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเฮมพ์จึงมีความสำคัญ ซึ่งในปัจจุบันการศึกษายังคงเป็นการปรับปรุงพันธุ์เพื่อให้มีปริมาณสาร THC ต่ำ การศึกษาวิจัยในการจัดการ และการเกษตรกรรมยังมีข้อมูลการศึกษาในประเทศไทยน้อย ดังนั้นโครงการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีการเพาะปลูกและการปฏิบัติรักษาเฮมพ์ จึงได้มีการศึกษาพันธุ์เฮมพ์ที่มี THC ต่ำ 4 พันธุ์ เพื่อให้ได้พันธุ์ที่เหมาะสมในแต่ละพื้นที่ เทคโนโลยีการเพาะปลูกเฮมพ์ที่เหมาะสม และศึกษาวิธีการปฏิบัติรักษาเฮมพ์ (1) จากการศึกษาพันธุ์เฮมพ์ที่มี THC ต่ำ 4 พันธุ์ (RPF 1 RPF 2 RPF3 และ RPF 4) เพื่อให้ได้พันธุ์ที่เหมาะสมในแต่ละพื้นที่ พบว่าในแต่ละพื้นที่จะมีพันธุ์เฮมพ์ที่เหมาะสมกับพื้นที่ต่างกัน โดยในพื้นที่สูงจากระดับน้ำทะเล 657 เมตร พันธุ์ RPF 1 มีผลผลิตสูงสุด (3.6 ตัน/ไร่) ในพื้นที่ที่มีความสูงจากระดับน้ำทะเล 990 เมตร พันธุ์ที่ให้ผลผลิตสูงสุดได้แก่พันธุ์ RPF 3 (6.1 ตัน/ไร่) และ RPF 4 (6.0 ตัน/ไร่) ส่วนพื้นที่ความสูงจากระดับน้ำทะเล 1369 เมตร พันธุ์ RPF 3 มีผลผลิตสูงสุด (2.2 ตัน/ไร่) (2) การทดสอบระบบการปลูกพืชบำรุงดินและการจัดการธาตุอาหารพืชเพื่อเพิ่มความอุดมสมบูรณ์ของดินในแปลงเฮมพ์ พบว่า ทั้งสามพื้นที่ที่ปลูกปอเทืองก่อนการปลูกเฮมพ์จะให้ผลผลิตเพิ่มสูงขึ้นจากที่ไม่ปลูกปอเทือง ตั้งแต่ 1.4 - 3.9 เท่า และ (3) การป้องกันและกำจัดโรคโคนเน่ารากเน่าในเฮมพ์ ด้วยวิธีการคลุกเมล็ดด้วยสารชีวภัณฑ์ ไตรโคเดอร์มา แคปแทน และไม่คลุกเมล็ด พบว่าการคลุกเมล็ดด้วยสารชีวภัณฑ์สามารถลดการตายของต้นเฮมพ์ที่อายุ 15 วัน ได้ในพื้นที่โครงการขยายผลโครงการหลวงถ้ำเวียงแก้ว แต่ในพื้นที่นาร่อง จ.ตาก และสถานีเกษตรหลวงปางดะไม่แตกต่างกัน จากผลการศึกษาดังกล่าวทั้งความเหมาะสมของพันธุ์ การจัดการ และการเกษตรกรรมมีความแตกต่างกันในแต่ละพื้นที่ ซึ่งข้อมูลจากการศึกษานี้สามารถนำไปเป็นแนวทางในการปฏิบัติในแต่ละพื้นที่ต่อไปได้